

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: PO-3S/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200041
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľudevít Fafaľák
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:8022200041.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľudevíta Fafaľáka a členov senátu JUDr. Zuzany Berežnej a Mgr. Slavomíra Podhorského, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom 080 01 Prešov, právne zastúpeného Mgr. et. D. E. F., advokátom so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Riaditeľka Centra právnej pomoci, so sídlom Račianska 71, 810 05 Bratislava, v konaní o správnej žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KT/21175/2021, ČRZ: 131155/2021 zo dňa 26.11.2021, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.

Administratívne konanie

1. Dňa 06.07.2021 bola Centru právnej pomoci, kancelárii Prešov (ďalej aj „správny orgán prvého stupňa“) v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu doručená žiadosť žalobcu ako žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci, ktorou žiadal o poskytnutie právnej pomoci za účelom zastupovania žalobcu pred Ústavným súdom SR o jeho ústavnej sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd spôsobené uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/29/2011 zo dňa 11.05.2021 (ďalej len „žiadosť“). Zároveň žalobca požiadal o predbežné poskytnutie právnej pomoci z dôvodu hroziaceho nebezpečenstva zmeškania lehoty na podanie dovolania, ktorá mala uplynúť dňa 12.12.2019. Dňa 07.07.2021 bol správne orgánu prvého stupňa doručený formulár žiadosti žalobcu ako žiadateľa aj v listinnej podobe.

2. Rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa č. KaPO/13767/2021 zo dňa 09.07.2021 bola žalobcovi zároveň poskytnutá predbežná právna pomoc na spísanie tejto sťažnosti.

3. Vzhľadom k tomu, že žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci neobsahovala všetky doklady potrebné na zistenie skutkového stavu a skutočností, správny orgán prvého stupňa prerušil správne konanie a vyzval žalobcu na doplnenie požadovaných údajov. V rámci údajov bolo od žalobcu vyžadované, aby doplnil: fotokópiu ústavnej sťažnosti, aby pre účely preukázania stavu materiálnej núdze doplnil: potvrdenie o čistom príjme (mzda alebo iný obdobný príjem) vyplatenom v relevantnom období; čestné vyhlásenie o výške sumy, ktorá bola žalobcovi poskytnutá na zabezpečenie jeho osobných potrieb v relevantnom období s označením subjektu, ktorý mu ju poskytol; doklady o príjme manželky žalobcu ako spoločne posudzovanej osoby na účely posúdenia, či sa nachádza v stave materiálnej núdze (potvrdenie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o zaradení/nezaradení

ako uchádzača o zamestnanie; potvrdenie o čistom príjme v rozhodnom období; potvrdenie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o vyplatených/nevyplatených špecifikovaných dávkach v rozhodnom období a potvrdenie sociálnej poisťovne o vyplatených/nevyplatených dávkach v rozhodnom období) a tiež, aby žalobca predložil vyjadrenie ku skutočnosti, že jeho manželka bola v špecifikovanom období poberateľom nemocenskej dávky, rovnako bol vyzvaný, či sa jeho dcéra sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, alebo sa nemôže takto pripravovať, alebo v prípade, že je jeho dcéra zamestnaná tak, aby žalobca predložil potvrdenie o čistom príjme dcéry v relevantnom období.

4. Rozhodnutie o prerušení konania spolu s poučením o následkoch v zmysle ust. § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku bolo žalobcovi doručené do vlastných rúk dňa 16.08.2020. Po uplynutí lehoty na doplnenie požadovaných dokladov a údajov určenej rozhodnutím o prerušení konania, keď žalobca výzve nevyhovel, sa prvostupňový orgán verejnej správy pokúsil o telefonický kontakt so žalobcom, v rámci ktorého žalobca uviedol, že on už doložil všetko potrebné, a preto nebude reagovať. Správny orgán prvého stupňa lustráciou v starších spisoch nezistil všetky doklady potrebné pre posúdenie splnenia podmienok na poskytnutie právnej pomoci, pretože doklady preukazujúce, že žalobca sa nachádza v stave materiálnej núdze nesmú byť staršie ako 3 mesiace. Správny orgán prvého stupňa s odkazom na ust. § 10 ods. 1 a § 25 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z., o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej ako „zákon č. 327/2005 Z. z.“) písomne požiadal Sociálnu poisťovňu a príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o súčinnosť za účelom zistenia informácií nevyhnutných na posúdenie splnenia podmienky materiálnej núdze žalobcu ako žiadateľa o právnu pomoc a spoločne posudzovaných osôb.

5. Centrum právnej pomoci, kancelária Prešov následne rozhodnutím č. KaPO/13767/2021, ČRZ: 105156/2021 zo dňa 28.09.2021 podľa § 30 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) zastavil správne konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci.

6. O odvolaní (vrátane jeho doplnenia), ktoré žalobca proti prvostupňovému rozhodnutiu podal, rozhodla Riaditeľka Centra právnej pomoci so sídlom v Bratislave (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutím, č. KT/21175/2021, ČRZ: 131155/2021 zo dňa 26.11.2021 (ďalej tiež ako „preskúmané rozhodnutie žalovaného“) tak, že odvolanie zamietla a prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu potvrdila.

7. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný prezentoval priebeh konania o žalobcom uplatnenom nároku na poskytnutie právnej pomoci pred prvostupňovým orgánom verejnej správy, ďalej popísal základné body odvolania žalobcu súvisiace s posudzovanou vecou, kde tento namietal, že všetky podmienky pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci splnil, ďalej aby bola ako spoločne posudzovaná osoba oslovená jeho manželka k predloženiu požadovaných dokladov samotným správny orgánom a aby si potrebné doklady správny orgán sám zabezpečil od príslušných štátnych inštitúcií. Žalovaný ozrejmil, že v odvolaní žalobca doklady relevantné k vyhodnoteniu jeho príjmovej a majetkovej situácie nepredložil.

8. Žalovaný taktiež citoval dotknutú právnu úpravu a síce ustanovenie § 6 ods. 1, § 4 ods. 2, § 7 ods. 4, 10 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. a dôvodil, že doklady, ktoré bolo potrebné doplniť pre posúdenie nároku žalobcu na poskytnutie právnej pomoci boli jasne a prehľadne špecifikované v rozhodnutí o prerušení konania a tiež v následnej výzve zaslanej žalobcovi, kedy ich žalobca v stanovených lehotách nepredložil, pričom išlo o také doklady, ktoré si orgán verejnej správy nevedel zabezpečiť žiadosťou o poskytnutie súčinnosti od príslušných inštitúcií. Ďalej tiež žalovaný ozrejmil, že príjem spoločne posudzovanej osoby sa nezapočítava k príjmu žiadateľa, ak je spoločne posudzovaná osoba v súdnom spore v protichodnom postavení so žiadateľom, kde ide najmä o situáciu, keď sa žiadateľ domáha právnej pomoci vo veci zvýšenia, resp. zníženia výživného proti osobe, ktorá by inak bola osobou spoločne posudzovanou, pričom samotné zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezakladá situáciu, že by druhý manžel mal byť považovaný za účastníka s protichodným postavením v súdnom spore. Žalovaný uviedol, že definovanie spoločne posudzovanej osoby vyplýva zo zákona, konkrétne zo zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9. Podľa právneho názoru žalovaného má správny orgán povinnosť za účelom spoľahlivého zistenia stavu veci preveriť aj príjem spoločne posudzovanej osoby a zistiť, či táto spoločne posudzovaná osoba nemá príjem, ktorý by spolu s príjmom žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci prevyšoval hranicu materiálnej núdze a to z toho dôvodu, aby žiadateľ povinnosť uhrádzať právne služby z vlastných zdrojov neprenášal na štát prostredníctvom štátom plateného advokáta. Žalovaný vysvetlil, že si správny orgán zabezpečuje podľa možnosti doklady relevantné pre posúdenie nároku na poskytovanie právnej pomoci, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické a fyzické osoby, ktoré sú povinné poskytnúť správne orgánu potrebnú súčinnosť, manželka žalobcu však nie je účastníkom konania a nie je voči správne orgánu ani osobou, ktorá je povinná poskytovať súčinnosť podľa Zákona o poskytovaní právnej pomoci. Podľa žalovaného si žalobca povinnosť predložiť doklady preukazujúce jeho príjem a majetok a tiež príjem a majetok spoločne posudzovanej osoby nesplnil a nepredložil ich ani s podaným odvolaním. Konštatoval, že žalobca tak odmietol poskytnúť správne orgánu posudzujúcemu jeho nárok na poskytnutie právnej pomoci súčinnosť potrebnú pre spoľahlivé zistenie stavu veci.

II.

Správna žaloba

10. Správnu žalobou zo dňa 30.1.2022 doručenu Krajskému súdu v Prešove dňa 31.1.2022 sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. KT/21175/2021, ČRZ: 131155/2021 zo dňa 26.11.2021. Žalobca žiadal, aby správny súd zrušil preskúmané rozhodnutie žalovaného a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

11. Žalobca nesúhlasil so závermi žalovaného a trval na tom, že žalovaný nerozhodol správne a zákonne. Správny orgán prvého stupňa podľa jeho názoru neuviedol konkrétne, ktoré doklady, ktoré boli staršie ako 3 mesiace, mu chýbali na posúdenie. Zároveň namietal, že Centrum podmieňuje svoje rozhodnutie dokladmi od manželky žalobcu a dcéry žalobcu, avšak manželka žiadateľa a dcéra žiadateľa nie sú podľa zákona č. 327/2005 Z. z. osobami povinnými poskytovať Centru súčinnosť. Žalobca v rámci správnej žaloby zhrnul doterajší priebeh konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 21Cb/176/2007, 19Cb/226/2007, 12C/166/2013, 16C/69/2010 a konaní pred Krajským súdom v Prešove sp. zn. 21Co/10/2018, 21Co/367/2015. Mal za to, že splnil všetky podmienky žalovaného, ako aj správneho orgánu prvého stupňa, a preto požaduje pridelenie advokáta na celé konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

12. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zotrval na záveroch uvedených v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Žiadal správny súd, aby správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Replika žalobcu

13. Žalobca sa už k vyjadreniu žalovaného k žalobe ďalej nevyjadril.

V.

Relevantná právna úprava

14. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

15. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy,

nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

16. Podľa § 19 veta prvá SSP správne sudy konajú a rozhodujú v senátoch, ak tento zákon neustanovuje, že rozhoduje sudca alebo predseda senátu.

17. Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

18. Podľa § 1 zákona č. 327/2005 Z. z. účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“) alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

19. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

20. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosť uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

21. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci. O predbežnom poskytnutí právnej pomoci centrum rozhodne bez zbytočného odkladu ešte pred rozhodnutím o nároku na poskytnutie právnej pomoci.

22. Podľa § 3 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 601/2003 Z. z.“), na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú:

- a) u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela,
- b) u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,
- c) u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,
- d) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti; ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba, e) u zaopatreného nepľnoletého dieťaťa jeho príjem.

23. Podľa § 30 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Správny poriadok“), správny orgán konanie zastaví, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

VI.

Konanie pred správnym súdom

24. S účinnosťou ku dňu 1. júna 2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach. V súlade s § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. V predmetnej veci je preto na konanie od 01.06.2023 príslušný Správny súd v Košiciach.

25. Správny súd ako súd vecne a miestne príslušný (§ 10 v spojení s § 13 ods. 1 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (§ 134 ods. 1 SSP) a dospel k záveru, že správna žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju v zmysle § 190 SSP zamietol.

26. Správny súd v predmetnej veci rozhodol v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 písm. a) SSP na pojednávaní dňa 31.07.2025, ktoré sa konalo na základe žiadosti žalobcu uvedenej v správnej žalobe, a pojednávanie správny súd vykonal a na ňom rozhodol v prítomnosti žalobcu a žalovaného.

VII.

Právny názor správneho súdu

27. Predmetom súdneho prieskumu v predmetnej veci je rozhodnutie žalovaného č. KT/21175/2021, ČRZ: 131155/2021 zo dňa 26.11.2021, ktorým žalovaný podľa § 58 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v spojení s ust. čl. 5 štatútu Centra právnej pomoci a podľa ust. § 1 ods. 1, 2 a § 53 a 59 ods. 2 a 3 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorý zastavil konanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcov v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., a to z dôvodu, že napriek tomu, že žalobca bol výzvou správneho orgánu prvého stupňa vyzvaný na doplnenie údajov k jeho žiadosti, túto povinnosť si nesplnil, pričom bol poučený o možnosti zastavenia konania.

28. Správny súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že nie je súdom skutkovým, ale jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či obsahuje zákonné náležitosti, t. j. či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade tak s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu preskúmaného rozhodnutia.

29. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby alebo právnickej osoby v oblasti verejnej správy (§ 2 ods. 1 SSP).

30. Správny súdny poriadok v § 182 ods. 1 písm. e) ustanovil, že žalobca musí v žalobe uviesť dôvody, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia, alebo opatrenia za nezákonné (žalobné body). Je teda na každom žalobcovi, ako svoje právo na súdnu ochranu pred nezákonnosťou postupu alebo rozhodnutia orgánov verejnej správy využije. Žalobca v preskúmanej veci v správnej žalobe opisoval skutkový stav, prezentoval svoje názory na postup a závery žalovaného, pričom takto formulovaná konštatívna časť neobsahuje žiadne konkrétne námietky, na základe ktorých by bolo možné preskúmať rozhodnutie žalovaného a vyvodiť záver o jeho nezákonnosti. Z takto formulovaného textu správnej žaloby vyplýva len vyjadrenie nesúhlasu žalobcu s postupom žalovaného a jeho závermi vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného, resp. polemika s tvrdeniami žalovaného uvedenými v rozhodnutí, a takto formulované žalobné body neumožňujú identifikovať konkrétne námietky, z ktorých by bolo zrejmé, akým spôsobom uvedené závery prezentované žalobcom môžu mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia.

Inak povedané, vyjadrenie nesúhlasu, resp. polemika žalobcu so závermi žalovaného a jeho vlastné hodnotenie dôkazov v zásade neumožňuje správne mu súdu vykonať prieskum rozhodnutia žalovaného.

31. Úlohou žalobcu bolo konkrétne skutkovo a právne vymedziť správnu žalobu v súlade s požiadavkami podľa § 134 ods. 1 SSP v nadväznosti na § 182 ods. 1 písm. e) SSP. V časti správnej žaloby konkrétne skutkové a právne tvrdenia žalobcu vzťahujúce sa k prejednávanej veci a konkrétnym dôvodom, na ktorých je napadnuté rozhodnutie žalovaného založené, chýbajú. Správny súd nepredstavuje ďalšiu inštanciu v administratívnom konaní, t. j. konanie pred správnym súdom nie je pokračovaním administratívneho konania. Správny súd je v zmysle ustanovení SSP viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby (§ 134 ods. 1 SSP), pričom na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Súdny prieskum zákonnosti administratívneho rozhodnutia orgánu verejnej správy je ovládaný dispozičnou zásadou. Rozsah súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy je teda podľa § 134 ods. 1 SSP striktné daný žalobnými dôvodmi nezákonnosti (s výnimkou prípadov uvedených v § 134 ods. 2 SSP, o ktorý prípad sa však v preskúmvanej veci nejedná).

32. Úlohou správneho súdu nie je nezákonnosť preskúmvaných aktov alebo rozhodnutí orgánov verejnej správy a postupov orgánov verejnej správy vyhľadávať, všeobecné alebo odkazovacie námietky žalobcu špecifikovať na konkrétny prípad, ani ich nedostatočne vyjadrený obsah nahrádzať porovnávaním obsahu rozhodnutí s administratívnym spisom. Správny súd teda nemá oprávnenie za žalobcu dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia vyhľadávať, ani v správnej žalobe uplatnené dôvody nezákonnosti podľa obsahu administratívneho spisu alebo odôvodnenia preskúmvaných rozhodnutí za žalobcu konkretizovať.

33. Všeobecne uplatnené námietky v rámci žalobných bodov správnej žaloby neumožňujú správne mu súdu uskutočniť prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia, pretože práve rozsahom a dôvodmi žaloby je správny súd pri prieskume limitovaný a súčasne aj vedený. Žalobcom v správnej žalobe uvedené všeobecne formulované a nekonkrétne žalobné námietky, ktoré z tohto dôvodu možno považovať len za vyjadrenie všeobecného nesúhlasu žalobcu s postupom žalovaného, bránili tomu, aby správny súd viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 134 ods. 1 SSP, mohol na ich základe dospieť k záveru o nezákonnosti napadnutého rozhodnutia. K dôvodnosti žalobných námietok nepostačuje, ak žalobca s hodnotením veci žalovaným nesúhlasí bez toho, aby uviedol konkrétne nedostatky majúce za následok rozpor napadnutého rozhodnutia so zákonom, resp. so zásadami logického uvažovania. Samotný fakt, že závery, na ktorých bolo napadnuté rozhodnutie založené, nie sú v súlade s názormi žalobcu, nepreukazuje jeho nezákonnosť. Bez vyjadrenia jasného stanoviska k súvisu týchto námietok so zákonnosťou napadnutého rozhodnutia, t. j. k otázke, v čom konkrétne sa žalovaný mylil pri hodnotení podkladov a pri právnom posúdení veci a z akých dôvodov, pokiaľ rozhodol spôsobom uvedeným v napadnutom rozhodnutí, vo svojej podstate nie sú tieto námietky ničím iným, len vyjadrením vlastného názoru, resp. všeobecného nesúhlasu s hodnotením žalovaného. Vyjadrenie nesúhlasu, resp. tvrdenia žalobcu bez špecifikácie právneho významu jednotlivých námietok vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu v konaní o preskúmanie jeho zákonnosti nepostačuje k tomu, aby správny súd mohol dospieť k záveru o nezákonnosti napadnutého rozhodnutia. V rámci takto formulovaných žalobných bodov v niektorých častiach správnej žaloby tak chýba zrozumiteľná argumentácia, v čom sa žalovaný mylil, ak rozhodol spôsobom uvedeným v napadnutom rozhodnutí.

34. Zákonodarca v Zákone o poskytovaní právnej pomoci upravuje predmet a rozsah právnej pomoci, podmienky jej priznania vo vzťahu k žiadateľom a pôsobnosť a úlohy orgánov verejnej správy pri rozhodovaní o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Správny súd má za to, že cieľom zákonodarcu bolo zabezpečiť reálny prístup k Ústavou Slovenskej republiky deklarovaným právam fyzických osôb a harmonizovať právo Slovenskej republiky s právom Európskeho spoločenstva všetkým fyzickými osobám, ktoré sa ocitli v materiálnej núdzi bez rozdielu, teda bez diskriminácie, založenej na akomkoľvek dôvode. Zákonodarca ale zároveň ustanovil kritériá, podľa ktorých sa posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc, aby sa tak predišlo jej zneužívaniu. V Zákone o poskytovaní právnej pomoci sú obsiahnuté základy inštitucionálneho zabezpečenia posudzovania žiadostí a samotného poskytovania právnej pomoci. Je v ňom tiež zakotvený postup pri žiadaní o poskytnutie právnej pomoci, rozhodovanie o jej poskytnutí a možnosť jeho preskúmania súdom. V ustanovení § 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci je obsiahnutý účel tohto zákona, ktorým je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku

svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje najmä na slovné spojenie „v rozsahu ustanovenom týmto zákonom“, čo len potvrdzuje vyššie uvedené.

35. Z vyššie uvedeného vyplýva, že osoby v materiálnej núdzi majú nárok na právnu pomoc, zároveň ale táto je poskytnutá iba v prípade splnenia taxatívne určených podmienok.

36. Tieto podmienky stanovuje § 6 predmetného zákona, a teda fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne čo znamená, že nato, aby bola žiadosť o poskytnutie právnej pomoci posúdená kladne, je nevyhnutné splniť všetky v uvedenom zákonnom ustanovení upravené podmienky.

37. Úlohou konajúceho správneho orgánu je teda posúdiť ich splnenie, a to na základe podania písomnej žiadosti žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci, ktorej súčasťou majú byť v súlade s § 10 ods. 1 predmetného zákona doklady preukazujúce skutočnosti, ktoré žiadateľ v tejto uvedie, zároveň tieto doklady nesmú byť staršie ako tri mesiace. V prípade, že tieto doklady súčasťou žiadosti žiadateľa nie sú, správny orgán prvého stupňa vždy tohto vyzýva na ich dodatočné doplnenie. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že konanie pred Centrom právnej pomoci o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci vyžaduje riadnu a včasnú súčinnosť žiadateľa s Centrom, na odstránenie nedostatkov jeho žiadosti, prípadne na doplnenie dokladov týkajúcich sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci.

38. Z administratívneho spisu, ktorý predložil žalovaný, má súd za preukázané, že konajúci správny orgán prvého stupňa starostlivo skúmal splnenie zákonom uvedených podmienok žalobcom, a to ako vylúčenie zrejmej bezúspešnosti sporu, tak aj posúdenie stavu materiálnej núdze.

39. Správny orgán prvého stupňa, v čase rozhodovania o žiadosti žalobcu nedisponoval dokladmi potrebnými na rozhodnutie o nej, a preto bol žalobca v rámci správneho konania vyzvaný, aby ich správne orgánu predložil (viď rozhodnutie o prerušení konania č. KaPO/13767/2021 zo dňa 26.07.2021, v ktorom bol zároveň náležite poučený o následkom neodstránenia vytykaných väd je žiadosti). Napriek tomu žalobca požadované doklady správne orgánu nepredložil, a preto tento správne rozhodol o zastavení konania z uvedeného dôvodu, nakoľko v konaní o jeho žiadosti nebolo možné pre daný vytykaný nedostatok pokračovať a posúdiť tak podmienky pre priznanie, resp. nepriznanie jeho nároku na poskytnutie právnej pomoci. Následne žalovaný toto rozhodnutie správne potvrdil.

40. Ako ďalej vyplýva z predloženého administratívneho spisu, správny orgán prvého stupňa v rámci konania o žiadosti žalobcu vykonal aj ďalšie potrebné úkony pre posúdenie jeho nároku, napr. vyžiadal si v rámci žiadosti o súčinnosť od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov potvrdenie, že žalobca, ako aj jeho manželka sú naďalej v evidencii uchádzačov o zamestnanie, či boli príjemcami pomoci v hmotnej núdzi alebo inej štátnej sociálnej dávky, zároveň boli v rámci posudzovania majetkových pomerov žalobcu ako žiadateľa žiadané o súčinnosť aj iné štátne orgány ako Sociálna poisťovňa, ústredie a Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov.

41. Správny súd v tejto súvislosti konštatuje, že žalobca nevidí alebo vidieť nechce, že žalovaný vo svojom rozhodnutí jasne vysvetľuje prečo od neho bolo požadované preukázanie pomerov jeho rodinných príslušníkov. Na strane 3. dole a strane 4. hore preskúmaného rozhodnutia žalovaný uvádza, že „...manželka Odvolateľa je spoločne posudzovanou osobou na účely posúdenia, či sa Odvolateľ nachádza v stave materiálnej núdze.“ „... u posudzovanej fyzickej osoby sa započítava jej príjem a príjem jej manžela a u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti.“ Obdobne bol žalobca poučený aj v prvostupňovom rozhodnutí a v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa o prerušení konania.

42. Správny orgán prvého stupňa rozhodnutie o zastavení konania založil na skutočnosti, že podanie žalobcu (žiadosť o právnu pomoc) malo nedostatky, ktoré bolo pre účely pokračovania v ďalšom konaní

nevyhnutné odstrániť, a tieto boli odstrániteľné prostredníctvom aktivity žalobcu, ako žiadateľa o právnu pomoc a teda účastníka konania, ktoré však on sám neodstránil.

43. Obsah ustanovenia § 19 ods. 3 Správneho poriadku normuje primárnu povinnosť orgánu verejnej správy poskytnúť účastníkovi konania pomoc k odstráneniu nedostatkov podania, keď až následne prichádza do úvahy postup, keď je k odstráneniu potenciálnych nedostatkov vyzývaný samotný účastník konania s pripojením poučenia o možnosti zastavenia konania v prípade nevyhovenia takejto výzve. Zároveň treba dodať, že predpokladom pre uplatnenie postupu podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku, teda predpokladom zastavenia konania, je skutočnosť, že povaha vytýkaných nedostatkov bráni meritórnemu posúdeniu uplatneného nároku na právnu pomoc.

44. Správny súd konštatuje, že obsah predloženého administratívneho spisu svedčí o tom, že žalobca v stanovenej lehote prvostupňovým orgánom verejnej správy požadované informácie a doklady nepredložil, pričom o možnosti zastavenia konania bol náležite zo strany tohto orgánu poučený. Súčasne je zrejmé, že konajúci prvostupňový orgán verejnej správy v zmysle ustanovení § 10 ods. 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci realizoval obstaranie časti relevantných podkladov na základe súčinnosti poskytnutej mu zo strany kompetentných štátnych orgánov, ktoré pre tieto účely oslovil (Sociálna poisťovňa a príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny).

45. Správny súd má takisto za to, že špecifikované informácie a doklady boli od žalobcu požadované dôvodne, keďže ich obsah bol nevyhnutný pre objektívne posúdenie splnenia jednej z vyžadovaných zákonných podmienok, ktorou je stav materiálnej núdze preukazovaný posúdením výšky príjmu jednak žalobcu, ako aj príjmu spoločne posudzovanej osoby, ktorou bola v sťažovateľovom prípade jeho manželka. Potreba skúmania aj výšky príjmu spoločne posudzovanej osoby vyplýva z už citovaných zákonných ustanovení a síce § 4 ods. 2 Zákona o poskytovaní právnej pomoci a § 3 zákona o životnom minime. Žalobca bol o týchto skutočnostiach v rámci vedeného správneho konania náležite poučený, a to tak v rozhodnutí o prerušení konania, ako aj v jemu adresovaných výzvach.

46. Ako irelevantnú hodnotí správny súd argumentáciu žalobcu, ktorý je toho názoru, že podklady týkajúce sa jeho dcéry mali byť správnym orgánom vyžiadané priamo od nej.

47. V tejto súvislosti správny súd zdôrazňuje, že účastníkom konania o uplatnenom nároku na poskytnutie právnej pomoci je žalobca, nie jeho dcéra. V zmysle ust. § 25 ods. 1 Zákona o poskytovaní právnej pomoci na konanie o nároku na poskytovanie právnej pomoci sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, teda Správny poriadok (zákon č. 71/1967 Zb.). Podľa jeho ust. § 32 ods. 1 je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníka konania. Povinnosť správneho orgánu zistiť skutočný stav vecí je vyjadrením zásady materiálnej pravdy v správnom konaní. Proces získavania podkladov pre rozhodnutie v správnom konaní má niektoré špecifiká, najmä v porovnaní so súdnym konaním.

48. Obstarávanie podkladov pre rozhodnutie ukladá zákon vo verejnom záujme správneho orgánu. V súlade s právnou teóriou sa pri obstarávaní potrebných podkladov pre rozhodnutie uplatňujú dve procesné zásady, ktorými sú zásada prejednacia a zásada vyhľadávacia. Podstatu prejednacej zásady predstavuje aktívna súčinnosť účastníkov pri získavaní potrebných poznatkov o rozhodujúcich skutočnostiach a je uplatňovaná v konaní začatom na základe podania návrhu účastníka (dispozičná zásada). V tomto prípade je neunesenie dôkazného bremena spojené s nepriaznivými dôsledkami pre účastníka konania. Naopak pri konaní, ktoré začal správny orgán z vlastného podnetu (zásada oficiality), povinnosť zistiť skutočný stav vecí je vo verejnom záujme a dôkazné bremeno spočíva v plnom rozsahu na správnom orgáne (vyhľadávacia zásada). Teda žiaden z účastníkov takéhoto konania nie je procesne zodpovedný za to, či sa určitú skutočnosť podarí alebo nepodarí preukázať. Vychádzajúc z analýzy zásad upravených v správnom konaní, podľa ktorých rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 2 Správneho poriadku), ale aj účastník konania má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie (§ 33 ods. 1 Správneho poriadku), a tiež účastník je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe (§ 34 ods. 3 Správneho poriadku), možno dospieť k záveru, že v správnom konaní ide o kombináciu uplatnenia oboch zásad, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak (pozri rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Svk/9/2021 zo dňa 27.04.2023).

49. V nadväznosti na uvedené správny súd zdôrazňuje, že s povinnosťou správneho orgánu zistiť skutočný stav vecí úzko súvisí aj zásada súčinnosti účastníka konania v správnom konaní, upravená v ustanovení § 4 ods. 1 Správneho poriadku. Táto určuje kooperačnú povinnosť uvedených osôb so správnym orgánom. Taktiež z nej vyplýva, že účastník konania je povinný so správnym orgánom spolupracovať počas celého konania. Spolupráca účastníka konania so správnym orgánom podľa § 14 Správneho poriadku je postavená na tom, aby účastník konania svojimi postupmi v priebehu konania nebránil riadnemu priebehu správneho konania a naopak, aby svojím konaním (úkonmi) vo veci napomáhal čo najskoršiemu vydaniu vecne správneho a zákonného rozhodnutia. Limitom tejto spolupráce sú limity vyplývajúce zo všeobecne záväznej právnej úpravy, príp. z princípov/zásad konania. Súčinnosť v priebehu „celého konania“ sa má vykladať tak, že sa týka aj odvolacieho konania, nielen prvostupňového konania, príp. iných konaní, v ktorých osoba vystupuje ako účastník konania (a to napr. aj v rámci aplikácie mimoriadnych opravných prostriedkov a pod..) (pozri rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Svk/9/2021 zo dňa 27.4.2023).

50. V žalobcovom prípade je posudzované konanie iniciované jeho žiadosťou, resp. návrhom a teda nejde o konanie vedené z úradnej povinnosti - ex offio, pričom aj keď sa riadi zásadou materiálnej pravdy, nie je možné opomenúť už spomínanú skutočnosť, že je ovládané zásadou prejednávajúcou, nie zásadou vyhľadávajúcou. Táto okolnosť sa premieňa s poukazom na ust. § 34 ods. 3 a § 4 ods. 1 Správneho poriadku do povinnosti účastníka konania, resp. oprávneného očakávania, že účastník konania vyvinie vlastnú procesnú aktivitu smerujúcu k preukázaniu skutočností, ktorých zistenie je pre rozhodnutie nevyhnutné.

51. Obsah administratívneho spisu jednoznačne preukazuje, že žalobca ako žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci nepredložil ani po opakovaných výzvach relevantné doklady, ktoré boli prvostupňovým orgánom verejnej správy od neho oprávnené požadované a tieto nepredložil ani v odvolacom konaní, čím vznikla prekážka brániaca rozhodnutiu o uplatnenom nároku na poskytnutie právnej pomoci a bol naplnený obligatórny dôvod pre zastavenie konania v zmysle ust. § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku. Takisto treba dodať, že vyjadrenia žalobcu nenasvedčujú tomu, resp. nepreukazujú, že by u neho šlo o stav dôkaznej núdze, keďže žalobca netvrdí, že predloženie požadovaných dokladov a informácií nie je v jeho moci.

52. Správny súd preto uvádza, že neposkytnutie potrebnej súčinnosti zo strany žalobcu, ktorý konanie pred prvostupňovým orgánom verejnej správy inicioval svojím návrhom (žiadosťou), znamená porušenie prejednávajúcej zásady, keď si žalobca nespĺnil svoju povinnosť a nepredložil orgánu verejnej správy podklady nevyhnutné pre posúdenie ním uplatneného nároku na právnu pomoc. Žalobca, ktorý výslovne odmietol participovať na získavaní relevantných podkladov nevyhnutných pre posúdenie podmienok, splnenie ktorých sa vyžaduje pre priznanie nároku na právnu pomoc, si takýmto prístupom privodil nepriaznivé dôsledky v podobe zastavenia konania. Správny súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno v konaní o poskytnutí právnej pomoci, nespočíva na pleciach orgánu verejnej správy v absolútnej miere, ako je o tom žalobca mylne presvedčený, pretože orgán verejnej správy má len za splnenia podmienky aktívnej súčinnosti oprávnenej osoby v konaní možnosť riadne vyhodnotiť všetky rozhodujúce skutočnosti pre vydanie rozhodnutia vo veci samej.

53. Správny súd preskúmal odôvodnenie rozhodnutia žalovaného, oboznámil sa tiež s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia a tiež s jeho rozhodnutím o prerušení konania, pričom dospel k záveru, že všetky tieto rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom odôvodňujú svoje závery a poskytujú primeranú odpoveď na žalobcom vznesené námietky relevantného charakteru.

54. Záverom správny súd poukazuje na tú skutočnosť, že poskytovanie bezplatnej právnej pomoci je služba, ktorá je hradená štátom z verejných zdrojov, z prostriedkov všetkých občanov Slovenskej republiky, ktorí majú právo na to, aby ich prostriedky boli vynakladané účelne. Jedná sa o určitý benefit, výsadu, keď v demokratickom a právnom štáte, akým je aj Slovenská republika, sú zabezpečované práva na obhajobu aj tým, ktorí si to nemôžu dovoliť. Pokiaľ však žalobca nevie, či nechce splniť ani len to, že na výzvu správneho orgánu predloží požadované doklady, nemôže spravodlivo očakávať, že mu bude takýto benefit priznaný.

55. Vychádzajúc z vyššie uvedeného správny súd dospel k záveru, že žalovaný postupoval pri vydaní napadnutého rozhodnutia v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi a procesnými predpismi a v danom prípade nebol naplnený žiaden zo zákonných dôvodov na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, na základe čoho správnu žalobu postupom podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

56. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Žalobca nemal vo veci ani sčasti úspech, a preto nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

57. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia rozsudku na Správny súd v Košiciach. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť a/ označenie napadnutého rozhodnutia, b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní, alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.